Vyvěšeno dne: 22. 10. 2026
Svěšeno dne: 5. 11. 2026

Miroslava Richterová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobců: **a) Libuše Stejskalová**, bytem Jabloňany 27, Skalice nad Svitavou, **b) Luboš Stejskal**, bytem Jabloňany 27, Skalice nad Svitavou, **c) Pavel Stejskal**, bytem Jabloňany 27, Skalice nad Svitavou, společně zast. JUDr. Josefem Moravcem, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Městský úřad Boskovice**, se sídlem Masarykovo náměstí 4/2, Boskovice, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) obec Jabloňany**, se sídlem Jabloňany 88, Skalice nad Svitavou, **II) Petr Machač**, bytem Jabloňany 26, Skalice nad Svitavou, **III) Jaroslav Machač**, bytem Jabloňany 26, Skalice nad Svitavou, **IV) Marie Machačová**, bytem Jabloňany 26, Skalice nad Svitavou, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2024, č. j. DMBO 40202/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) – c) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 1. 2026, č. j. 31 A 44/2025 - 98,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává**.

IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2024, č. j. DMBO 40202/2024, tj. společným územním souhlasem a souhlasem s provedením ohlášeného stavebního záměru nazvaného jako „Odkanalizování obce Jabloňany“, byly k oznámení obce Jabloňany povoleny stavby domovních čistíren odpadních vod v této obci, a to konkrétně na pozemcích specifikovaných tímto rozhodnutím.

[2] Žalobci jsou spoluvlastníky pozemků p. č. st. 13/1 a 13/2 v kat. úz. Jabloňany, jejichž součástí jsou stavby č. p. 27 a 52, které se nacházejí ve vzdálenosti do 10 m od pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany, na kterém byla rozhodnutím žalovaného odsouhlasena stavba jedné z domovních čistíren odpadních vod – stavební objekt SO 11.

[3] Žalobci rozhodnutí žalovaného následně napadli správní žalobou, v níž se domáhali jeho zrušení v celém rozsahu. Uvedli, že předmětný stavební záměr obsahuje domovní čistírnu odpadních vod umístěnou na pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany – stavební objekt SO 11, k němuž však nebyl zajištěn jejich souhlas jako vlastníků dotčených (sousedních) nemovitostí, ačkoli touto domovní čistírnou odpadních vod mohou být dotčeni na svých vlastnických právech – hlukem a zápachem. Žalobci tak namítli nesprávný postup žalovaného spočívající ve vydání napadeného rozhodnutí, přestože ve věci nebyl doložen jejich souhlas s tímto stavebním záměrem. Nadto žalobci zmínili, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav, nereagoval na jejich podnět ze dne 9. 5. 2025 ohledně nezákonné realizace stavebního záměru a bránil jim v řádném seznámení se se spisovou dokumentací.

[4] Krajský soud pak rozsudkem uvedeným v záhlaví částečně zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2024, č. j. DMBO 40202/2024, a to výslovně v rozsahu týkajícím se umístění stavby domovní čistírny odpadních vod – stavební objekt SO 11 – na pozemcích st. 10, p. č. 1132/34 a p. č. 1132/72 v kat. úz. Jabloňany, a věc v této části vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I.). Ve zbývající části žalobu zamítl (výrok II.). Dále vyslovil, že žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.), že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává (výrok IV.) a že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků řízení

[5] Žalobci (dále „stěžovatelé“) napadli rozsudek krajského soudu konkrétně v rozsahu výroků II. a III. společnou kasační stížností opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V ní předně namítli, že ačkoli žalobou brojili proti rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, krajský soud ho přezkoumal pouze ve vztahu ke stavebnímu objektu SO 11. Napadený rozsudek pak neobsahuje odůvodnění toho, proč byl rozsah přezkumu soudu omezen toliko ve vztahu k jednomu stavebnímu objektu SO 11. Stěžovatelé nevzali žalobu ani zčásti zpět a soud nevydal rozhodnutí o jejím částečném odmítnutí či o zastavení řízení. Krajský soud se tudíž neměl řádně vypořádat se všemi námitkami uplatněnými v žalobě.

[6] Dále stěžovatelé namítli porušení § 75 odst. 2 s. ř. s., neboť skutečnému průběhu soudního jednání neměl odpovídat závěr krajského soudu, že i po poučení o možnosti navrhnout zrušení pouze části rozhodnutí žalovaného stěžovatelé setrvali na požadavku zrušit jej v celém rozsahu. Stěžovatel b) totiž při jednání soudu uvedl, že není zmocněn jednat za ostatní stěžovatele, jejichž vůle byla vyjádřena ve společné replice (pozn. soudu – návrh na zrušení celého rozhodnutí žalovaného). Následná diskuse s předsedou senátu 31A krajského soudu v rámci jednání se podle stěžovatelů týkala obecné možnosti správního soudu zrušit napadené rozhodnutí v určitém rozsahu, a nepředstavovala tudíž poučení stěžovatelů o tom, že lze navrhnout zrušení části rozhodnutí žalovaného. Předseda senátu 31A krajského soudu přitom stěžovateli b) sdělil, že zrušení rozhodnutí ve vztahu ke stavebnímu objektu SO 11 by vyžadovalo změnu žalobního návrhu z iniciativy samotných stěžovatelů. Procesní postoj jednoho při jednání soudu zúčastněného stěžovatele by proto ani nebylo možné přičítat ostatním. Žaloba tedy nadále směřovala proti rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu a žádný dispoziční úkon vedoucí k jejímu zúžení učiněn nebyl. Krajský soud ve věci přesto přezkoumal jen jednu část předmětného rozhodnutí, aniž by současně vyřešil procesní podmínky omezení rozsahu přezkumu. Krajský soud tudíž nemohl bez dispozičního úkonu stěžovatelů a procesního rozhodnutí o zbývající části žaloby rozsah přezkumu svévolně omezit.

[7] Krajský soud se podle stěžovatelů nevypořádal ani s žalobní námitkou, že jim žalovaný v řešeném případě neumožnil nahlédnout do správního spisu. V důsledku toho stěžovatelé nemohli zjistit, které další domovní čistírny odpadních vod se dotýkají jejich práv, a plně formulovat žalobní body.

[8] Stěžovatelé též namítli nesprávný a vnitřně rozporný výrok o náhradě nákladů řízení. Vnitřně rozporný byl dle jejich tvrzení závěr krajského soudu, že měli úspěch pouze v zanedbatelné části, a to za situace, kdy soud rozhodnutí žalovaného přezkoumal toliko v rozsahu stavebního objektu SO 11, přičemž ve zbývající části věci meritorně nerozhodl. Část správního rozhodnutí, kterou krajský soud nepřezkoumal, tak podle stěžovatelů nemohla být podkladem pro hodnocení jejich neúspěchu. Výrok o nákladech řízení byl proto jednak nepřezkoumatelný a jednak založený na nesprávném právním posouzení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti předně uvedl, že krajský soud výrokem II. napadeného rozsudku rozhodl o zamítnutí žaloby ve zbývající části. V bodě 29 odůvodnění daného rozsudku zároveň s odkazem na příslušnou judikaturu vyložil, proč rozhodnutí žalovaného zrušil pouze ve vztahu k objektu SO 11. Podle žalovaného navíc obsah žaloby i vyjádření stěžovatelů v rámci soudního řízení směřovaly proti jedné konkrétní domovní čistírně odpadních vod. Námitku, že soud nerozhodl o zbývající části žaloby, žalovaný považoval za rozpornou také se samotným návrhem na zrušení výroku II. napadeného rozsudku, kterým bylo právě o této části rozhodnuto. Žalovaný dále nesouhlasil s popisem průběhu soudního jednání. Stěžovatel b) byl dle názoru žalovaného poučen o možnosti částečného zpětvzetí žaloby i návrhu na zrušení pouze části rozhodnutí žalovaného, avšak ani on svůj žalobní petit nijak neupravil. Námitku o znemožnění nahlížení do spisu poté žalovaný označil za irelevantní pro posouzení zákonnosti namítaného rozhodnutí, jakož i za nepravdivou. Stěžovatelé do spisové dokumentace nenahlédli pouze v důsledku jejich vlastního procesního postupu ve věci. K námitce stran nákladů řízení žalovaný opětovně poukázal na výrok II. napadeného rozsudku, z něhož je zřejmé, jak soud naložil se zbývající částí žaloby.

[10] V učiněné replice stěžovatelé setrvali na tom, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť jeho výrok II. ani úvaha o oddělitelnosti jednotlivých stavebních objektů nenahrazují odůvodnění toho, proč byla žaloba ve zbývající části zamítnuta. Zároveň stěžovatelé nesouhlasili s částečným zrušením rozhodnutí žalovaného, jelikož tento společný územní souhlas považují za nedělitelný akt. Krajskému soudu tak vytkli, že neposoudil funkční a právní provázanost jednotlivých objektů ani možnost izolovat zjištěnou vadu pouze na stavební objekt SO 11. Zdůraznili, že žaloba směřovala proti napadenému rozhodnutí jako celku a bez jejich dispozičního úkonu krajský soud nemohl omezit přezkum jen na určitou část. Dále zmínili, že v rámci jednání soudu nebyli všichni stěžovatelé náležitě poučeni o možnosti částečného zpětvzetí žaloby. Námitku neumožnění nahlížet do správního spisu pak stěžovatelé uplatnili jako okolnost ovlivňující jejich procesní postavení a možnost dostatečně konkretizovat žalobní námitky, s nimiž se krajský soud podle nich nevypořádal.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na charakter kasační argumentace stěžovatelů úvodem konstatuje, že kvalita kasační stížnosti předurčuje obsah výsledného rozhodnutí ve věci (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2021, č. j. 1 As 132/2021 - 30, ze dne 12. 10. 2021, č. j. 1 Afs 163/2021 - 52, nebo ze dne 5. 12. 2025, č. j. 5 Afs 99/2025 - 62). Možno k tomu citovat i recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2026, č. j. 2 Afs 17/2026 - 30, že *„míra precizace žalobních či stížních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se účastníku řízení u soudu dostane. Čím je žalobní či stížní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není namístě, aby soud za účastníka řízení spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu nebo kasační stížnost podporují. Takovým způsobem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta“*. Také Ústavní soud už dříve zdůraznil, že není úkolem správních soudů nahrazovat činnost účastníků řízení při formulaci námitek a tyto námitky vlastní iniciativou dotvářet (nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 3. 1999, sp. zn. I. ÚS 164/97, nebo ze dne 19. 11. 1999, sp. zn. IV. ÚS 432/98). Právě ve světle citovaných judikaturních závěrů tedy Nejvyšší správní soud přistoupil k hodnocení argumentace obsažené v podané kasační stížnosti.

[13] V logice uspořádání uplatněných kasačních tvrzení se Nejvyšší správní soud předně zabýval otázkou, jaké námitky stěžovatelé v žalobě skutečně uplatnili, a z jakých důvodů měl tedy krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumat. Od odpovědi na ni se totiž zaprvé odvíjí důvodnost námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro tvrzené nevypořádání několika žalobních námitek. Zadruhé vyřešení této otázky do určité míry předurčuje i další osud kasační stížnosti stěžovatelů, neboť námitky poprvé uplatněné až v rámci kasační stížnosti jsou nepřípustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[14] Jak již bylo uvedeno, v projednávané věci bylo stěžejní, jaké žalobní body stěžovatelé ve věci uplatnili.

[15] Podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. *soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumává v mezích žalobních bodů*. Obecně je proto na žalobci, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu *„v zákonné lhůtě soustředil důvody, v jejichž mezích má být rozhodnutí soudem zkoumáno. Soudní přezkum není a nemůže být všeobecnou kontrolou zákonnosti postupu a rozhodování správních orgánů. Je vždy na osobě rozhodnutím dotčené, zda toto rozhodnutí akceptuje, či zda se proti němu bude bránit u soudu; je rovněž na její vůli, jaká pochybení označí za podstatná "* (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, č. 2288/2011 Sb. NSS, nebo rozsudky téhož soudu ze dne 15. 3. 2021, č. j. 3 Azs 5/2020 - 77, či ze dne 24. 10. 2024, č. j. 9 As 102/2023 - 101).

[16] Krajský soud shledal, že žaloba obsahovala v zásadě jediný žalobní bod, a rozhodnutí tudíž přezkoumal optikou tohoto jediného důvodu. Podle krajského soudu stěžovatelé nezákonnost rozhodnutí žalovaného spatřovali v tom, že v části týkající se stavebního objektu SO 11 – domovní čistírny odpadních vod umístěné na sousedním pozemku – nebyl zajištěn jejich souhlas jako vlastníků dotčených (sousedních) nemovitostí, přestože jsou stavbou potenciálně zasaženi na svých vlastnických právech (konkrétně hlukem a zápachem). Naproti tomu stěžovatelé v kasační stížnosti aktuálně prezentují názor, že v žalobě uplatnili více námitek, a krajský soud se proto měl danou věcí zabývat šířeji.

[17] Nejvyšší správní soud tak ve spisu krajského soudu nejprve ověřil samotný obsah žaloby. Podstata části I. žaloby dle Nejvyššího správního soudu seznatelně spočívá toliko v rekapitulaci dosavadního průběhu věci. Stěžovatelé v ní poukázali na skutečnost, že žalovanému zaslali podnět ze dne 9. 5. 2025 na zahájení řízení o odstranění stavby domovní čistírny odpadních vod zbudované na pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany. Dále popsali, že je žalovaný sdělením ze dne 14. 5. 2025 informoval o tom, že byl dne 28. 6. 2024 vydán společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, který obsahuje 76 stavebních objektů domovních čistíren odpadních vod, mezi nimiž byl i stavební objekt SO 11. Ve vztahu k tomuto stavebnímu objektu proto žalovaný neshledal důvody pro zahájení řízení o nařízení odstranění stavby. Stěžovatelé též uvedli, že dne 19. 5. 2025 požádal stěžovatel b) žalovaného o nahlédnutí do správního spisu vedeného k *„předmětné stavbě, aby zjistil, jak žalovaný při posuzování žádosti majitele sousední nemovitosti postupoval"*. Žalovaný mu však nahlédnutí do spisové dokumentace neumožnil, a to z důvodu nepřítomnosti odpovědné úřední osoby (referentky) pro pracovní neschopnost. V části II. žaloby poté stěžovatelé namítli, že byl ke stavbě domovní čistírny odpadních vod (stavební objekt SO 11) na pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany vydán společný územní souhlas, aniž by byl v této souvislosti zajištěn jejich souhlas jako vlastníků dotčených (sousedních) nemovitostí. Na tomto základě následně v části III. žaloby stěžovatelé obecně shrnuli, že je rozhodnutí žalovaného jako celek nezákonné, neboť v řešeném případě nebyl doložen jejich souhlas se stavebním záměrem. Nadto poukázali na skutečnost, že žalovaný nereagoval na jejich podnět ze dne 9. 5. 2025 a navíc jim měl bránit v řádném seznámení se se spisovou dokumentací.

[18] Vycházeje z výše konstatovaného, je třeba znovu upozornit na to, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Žalobní body jsou podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nezbytnou náležitostí žaloby, přičemž z nich musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. K samotné formulaci žalobních bodů se podrobně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005,

č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS. Zdůraznil, že každý žalobce má povinnost v žalobě uvést *„konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.* (...) *Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých' nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem.* (...) *Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti."* V recentním rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2026, č. j. 22 As 244/2025 - 41, pak bylo shrnuto, že *„má-li být žalobní bod projednatelný, je třeba, aby žalobce uvedl konkrétní skutková tvrzení a právní argumentaci, tj. musí svá tvrzení ve vztahu k předmětu řízení individualizovat a uvést, jaké aspekty dějů či okolností uvedené v rámci skutkových tvrzení považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti (rozsudky NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78; usnesení NSS ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2 Azs 10/2009 - 61, a ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 - 72).* Zároveň je v tomto ohledu třeba znovu připomenout, že *„správní soud nemůže za žalobce domýšlet a dotvářet žalobní námitky z vlastní vůle"* (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2022, č. j. 1 Afs 85/2021 - 59, nebo ze dne 28. 3. 2025, č. j. 7 Afs 288/2023-57).

[19] Je poté zřejmé, že žalobní argumentace stěžovatelů nadepsaná kritéria splňovala toliko v části II. žaloby. Část I. žaloby totiž představovala pouhé zopakování dosavadního průběhu daného případu z pohledu samotných stěžovatelů a část III. žaloby především jejich shrnující obecnou proklamaci o nesprávném postupu žalovaného stran vydání dotčeného rozhodnutí. Toliko nad rámec a zcela povšechně zde stěžovatelé zmínili také to, že jim měl žalovaný bránit v seznámení se se spisem a že nereagoval na jejich podání ze dne 9. 5. 2025, aniž by tyto okolnosti jakkoli rozvedli, a to s přímou vazbou právě k rozhodnutí žalovaného. Jinými slovy, stěžovatelé toto prosté konstatování určitých dějů nijak nespojili s tím (resp. neuvedli právní náhled), proč se mělo jednat o nezákonnosti mající dopad právě na rozhodnutí žalovaného. Navíc je z obsahu podání ze dne 9. 5. 2025 i z žádosti o nahlížení do spisu ve spojení s částí I. žaloby zřejmé, že tato tvrzení byla uplatněna v souvislosti s toliko sousední nemovitostí, nikoliv ve vztahu k rozhodnutí žalovaného jako celku.

[20] Lze tedy uzavřít, že krajský soud postupoval správně, pokud jako jediný projednatelný žalobní bod vyhodnotil námitku nezákonnosti napadeného rozhodnutí týkající se konkrétně stavby domovní čistírny odpadních vod (stavebního objektu SO 11) na pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany, a z jiných důvodů se zákonností napadeného správního rozhodnutí nezabýval. Naprosto paušální tvrzení stěžovatelů o tom, že žalovaný ignoroval jejich podání ze dne 9. 5. 2025 a že jim měl bránit v seznámení se se správním spisem, totiž neodpovídala požadavkům na formulaci žalobních bodů.

[21] V tomto světle tak Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení jednotlivých okruhů kasační argumentace, v jejichž rámci byla stěžovateli namítána nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozsudku.

[22] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při utváření právního závěru a proč považuje argumentaci účastníků řízení za (ne)správnou (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 30. 1. 2014, č. j. 7 Ans 16/2013 - 39, či ze dne 30. 6. 2026, č. j. 22 Afs 132/2025 - 50).

[23] Podle rozhodovací praxe jak správních soudů, tak Ústavního soudu, současně platí, že povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý v žalobě uplatněný argument. Podstatné je posouzení jádra případu a poskytnutí odpovědi na základní námitky, které v sobě mohou konzumovat i odpověď na námitky dílčí a související (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012 - 54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012 - 58, ze dne 19. 2. 2014 č. j. 1 Afs 88/2013 - 66, či nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

[24] Nejvyšší správní soud také dodává, že napadený rozsudek je nutno vnímat komplexně, nikoli pouze pohledem dílčích (izolovaných) argumentů.

[25] Stěžovatelé v prvním okruhu kasačních tvrzení zejména namítli, že ačkoli žalobou brojili proti rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, krajský soud jej přezkoumal pouze ve vztahu ke stavebnímu objektu SO 11, aniž by takové omezení soudního přezkumu řádně odůvodnil.

[26] V posuzovaném případě je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, že se krajský soud v kontextu již dříve rozebrané žalobní argumentace zabýval nejprve tím, zda jsou stěžovatelé osobami, jejichž vlastnické právo k sousedním stavbám či pozemkům mohlo být umístěním (konkrétního) sporného záměru přímo dotčeno. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatelé jsou spoluvlastníky nemovitostí, které se nacházejí ve vzdálenosti do 10 m od pozemku p. č. 1132/34 v kat. úz. Jabloňany, na který byla umístěna stavba domovní čistírny odpadních vod – stavební objekt SO 11. Krajský soud shledal, že blízkost stavebního objektu SO 11 od nemovitostí ve vlastnictví stěžovatelů ve spojení s charakterem daného stavebního objektu, jsou dostatečné pro závěr, že existuje možnost přímého dotčení vlastnických práv stěžovatelů k jejich nemovitostem. Následně vyhodnotil, že stavebník [tj. osoba zúčastněná na řízení I)] nepředložil v řízení o vydání společného územního souhlasu souhlasy všech osob (konkrétně stěžovatelů), jejichž vlastnické právo mohlo být umístěním předmětného stavebního záměru přímo dotčeno [§ 105 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)], a tudíž nebyl splněn jeden ze základních předpokladů pro vydání takového souhlasu. Současně však krajský soud zdůraznil, že se nezákonný postup žalovaného dotýká pouze stavebního objektu SO 11. Krajský soud proto dále uvážil nad tím, zda je třeba zrušit celé rozhodnutí žalovaného, nebo zda je možné ho zrušit pouze v oddělitelné části týkající se právě specifikovaného objektu. Zrušení pouze části rozhodnutí bylo v daném případě dle krajského soudu možné, neboť rozhodnutí povoluje umístění a provedení 76 stavebních objektů domovních čistíren odpadních vod jako samostatně definovatelných stavebních záměrů. Za tohoto stavu proto krajský soud oddělil posouzení skutkových a právních otázek týkajících se těchto stavebních objektů, přičemž uzavřel, že bylo možno zrušit rozhodnutí žalovaného pouze v části týkající se jednoho stavebního objektu SO 11.

[27] Na základě shora uvedeného pak Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že napadený rozsudek požadavky přezkoumatelnosti splňuje. Důvody, které krajský soud vedly k tomu, že výrokem I. napadeného rozsudku částečně zrušil rozhodnutí žalovaného, a to výslovně v rozsahu umístění stavby domovní čistírny odpadních vod – stavebního objektu SO 11 – na pozemcích st. 10, p. č. 1132/34 a p. č. 1132/72 v kat. úz. Jabloňany, a věc v této části vrátil žalovanému k dalšímu řízení, přičemž výrokem II. téhož rozsudku ve zbývající části žalobu zamítl, jsou totiž z odůvodnění jeho rozsudku jednoznačně zřejmé. Krajský soud v něm srozumitelně a přehledně popsal konkrétní skutkové okolnosti, z nichž vycházel, a to s vazbou na obsah spisové dokumentace, dále nastínil úvahy, kterými se řídil, a odpovídajícím způsobem zformuloval skutkové i právní závěry, k nimž ve věci dospěl. Nutno dodat, že v této části svůj postup opřel o judikaturu Nejvyššího správního soudu, na kterou v odůvodnění též přímo poukázal – rozsudky ze dne 30. 7. 2008, č. j. 2 As 45/2008 - 60, a ze dne 20. 6. 2024, č. j. 10 Afs 59/2023 - 38. Krajský soud tak dostatečně vyložil možnost dělitelnosti výroku rozhodnutí žalovaného, kterým byla fakticky povolena realizace 76 stavebních objektů domovních čistíren odpadních vod, a tudíž s odkazem na výrokovou část rozhodnutí žalovaného ve spojení s obsahem spisové dokumentace

(zejména projektové dokumentace k jednotlivým stavebním objektům SO 1 až SO 76) samostatně definovatelných staveb.

[28] Jedná-li se poté o otázku zákonnosti postupu krajského soudu v kontextu dělitelnosti výroku rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud v tomto ohledu zdůrazňuje svoji dosavadní rozhodovací činnost, ze které plyne, že není *a priori* vyloučeno, aby soud ve správním soudnictví zrušil jen některý z výroků žalobou napadeného rozhodnutí nebo část některého z nich (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2020, č. j. 4 Afs 366/2019 - 51, ze dne 29. 11. 2023, č. j. 6 Afs 268/2022 - 42). Záleží na tom, zda se nezákonnost rozhodnutí žalovaného či vada řízení, které předcházelo jeho vydání, promítá do všech výroků napadeného rozhodnutí, nebo pouze do části, o které bylo souhrnně rozhodnuto jedním výrokem, resp. jednou skupinou výroků (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2024, č. j. 6 As 178/2023 - 58, nebo ze dne 31. 3. 2025, č. j. 2 As 4/2025 - 124). Dělitelnost výroku rozhodnutí žalovaného přitom závisí nejen na výroku samotném, ale rovněž na oddělitelnosti posouzení skutkových a právních otázek, tedy na odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k tomuto výroku, resp. některé jeho části (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2008, č. j. 2 As 45/2008 - 60, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 93/2012 - 41, ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020 - 70, ze dne 20. 6. 2024, č. j. 10 Afs 59/2023 - 38, nebo ze dne 20. 8. 2024, č. j. 10 As 117/2023 - 54). Nejvyšší správní soud také opakovaně vyslovil, že s povinností krajského soudu zrušit napadené rozhodnutí pouze v nezbytné míře souvisí i povinnost přezkoumatelně se vypořádat s problematikou dělitelnosti výroku napadeného rozhodnutí, resp. rozsahu zrušujícího výroku rozsudku krajského soudu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 7 Afs 315/2024 - 28, ze dne 20. 8. 2024, č. j. 10 As 117/2023 - 54, ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 As 63/2016 - 40, či ze dne 23. 2. 2024, č. j. 5 Afs 33/2023 - 35).

[29] Těmto judikaturním požadavkům tak krajský soud v projednávaném případě nepochybně dostál, neboť rozhodnutí žalovaného zcela důvodně zrušil toliko v nezbytné části a v mezích projednatelného žalobního bodu. K tomu je třeba upozornit i na fakt, že byť se stěžovatelé podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného jako celku (viz žalobní petit), z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 2 As 175/2018 - 36, jasně vyplývá, že *„tam, kde je žalobou napadáno rozhodnutí pouze dílčím způsobem, je logické, aby soud přezkoumal napadené rozhodnutí pouze v daném rozsahu, pokud by nebyly naplněny důvody pro překročení návrhu např. podle § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s. nebo podle § 109 odst. 3 s. ř. s.“* Z posledně citovaného rozsudku se tedy jednoznačně podává, že není důvodu, proč by soud nemohl správní rozhodnutí zrušit pouze zčásti, ačkoliv bylo napadeno v celém rozsahu, pokud shledá žalobu důvodnou jen ve vztahu k části napadeného rozhodnutí. Krajský soud tudíž v řešeném případě v souladu s výše odkazovanými judikaturními závěry vyslovil, že vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatelů byla důvodná pouze ve vztahu k jednomu stavebnímu objektu SO 11, napadené rozhodnutí zrušil jen v části týkající se tohoto konkrétního objektu a ve zbytku žalobu zamítl.

[30] Ostatně žalobní argumentace stěžovatelů nijak nesměřovala vůči zbývajícím 75 stavebním objektům domovních čistíren odpadních vod, jichž se rozhodnutí žalovaného rovněž týkalo. Nutno pak dodat, že v této zbylé části proto nebylo žádného žalobního tvrzení, na které by byl krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku povinen reagovat. V této souvislosti tak bylo výrokem II. napadeného rozsudku zcela zákonně vysloveno zamítnutí žaloby ve zbývající části, čímž byl řádně vyčerpán celý předmět daného řízení.

[31] Nejvyšší správní soud poté hodnotil druhý okruh kasační argumentace, která směřovala vůči nákladovým výrokům napadeného rozsudku (konkrétně proti kasační stížností napadenému výroku III. rozsudku krajského soudu).

[32] Také v této části Nejvyšší správní soud posoudil úvahy krajského soudu jako přezkoumatelné. Stěžovatelé povšechně namítli vnitřní rozpornost hodnocení krajského soudu, že měli úspěch pouze v zanedbatelné části, ačkoli soud přezkoumal toliko stavební objekt SO 11 a ve zbytku věci meritorně nerozhodl. Jak je přitom zřejmé už z dříve popsaného, v rámci této

kasační argumentace stěžovatelé nijak nereflektovali, že krajský soud zjevně vyčerpal celý předmět daného řízení, jak jej vymezili stěžovatelé v petitu podané žaloby. Je tedy účelově nepravdivé a značně nekonzistentní tvrzení stěžovatelů o tom, že krajský soud meritorně nerozhodl o celém předmětu řízení, a to zvláště za situace, kdy sami stěžovatelé kasační stížností výslovně brojili proti výroku II. napadeného rozsudku, kterým byla žaloba právě ve zbývající části zamítnuta. Nákladové výroky poté tuto skutečnost plně reflektovaly, přičemž krajský soud srozumitelně a jasně vyložil, že stěžovatelé byli úspěšní jen ve vztahu k jedné domovní čistírně odpadních vod – stavební objekt SO 11, a ve zbývající části, která povolovala 75 dalších domovních čistíren odpadních vod, napadené rozhodnutí obstálo.

[33] K tomu Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že krajský soud správně uvážil o tom, že výrok rozhodnutí žalovaného byl materiálně dělitelný podle toho, ke kterému z jednotlivých stavebních objektů SO 1 až SO 76 se vztahuje. Za stavu, kdy stěžovatelé uspěli se žalobním bodem týkajícím se konkrétně stavebního objektu SO 11, ačkoliv se žalobou dožadovali zrušení celého rozhodnutí žalovaného, byl tedy krajský soud povinen omezit svůj zrušující výrok jen na dotčenou část výroku rozhodnutí žalovaného a ve zbylé části ponechat toto rozhodnutí nedotčené. V daném případě se tak skutečně jednalo pouze o částečný úspěch stěžovatelů, přičemž bylo nutno komplexně poměřit vzájemný úspěch účastníků řízení (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2025, č. j. 6 Afs 299/2023-65, či ze dne 31. 3. 2025, č. j. 2 As 4/2025 - 124). Nejvyšší správní soud se pak s přihlédnutím k celkovému kontextu daného řízení ztotožnil s krajským soudem v tom, že úspěch stěžovatelů byl ve věci toliko zanedbatelný. Na tomto základě bylo tudíž krajským soudem rozhodnuto plně v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., že stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení (viz výrok III. napadeného rozsudku).

[34] Ve světle všeho dříve uvedeného tak bylo naprosto mimoběžným obecné kasační tvrzení o tom, že byl rozsah soudního přezkumu napadeného rozhodnutí neodůvodněně a svévolně omezen, a to bez dispozičního úkonu stěžovatelů a procesního rozhodnutí krajského soudu o zbývající části žaloby (tj. rozhodnutí o částečném odmítnutí žaloby či zastavení řízení). Stěžovatelé totiž v daném ohledu zcela opomněli skutečnost, že krajský soud naprosto důvodně přezkoumal zákonnost rozhodnutí žalovaného pouze v mezích uplatněného žalobního bodu (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), avšak současně byl povinen napadeným rozsudkem vyčerpat celý předmět daného řízení, což také odpovídajícím způsobem v řešeném případě učinil a tento postup i řádně vyložil.

[35] Ve třetím okruhu kasačních námitek Nejvyšší správní soud posuzoval povšechný odkaz stěžovatelů na to, že se krajský soud neměl věcně vyjádřit k tomu, že jim žalovaný neumožnil nahlédnutí do správního spisu.

[36] Nejvyšší správní soud v tomto ohledu nejprve stran otázky přezkoumatelnosti napadeného rozsudku uvádí, že krajský soud nijak nepochybil, pokud se prostým žalobním tvrzením stěžovatelů o tom, že jim měl žalovaný bránit v nahlédnutí do správního spisu nijak nezabýval. Takové toliko rekapitulační konstatování totiž bez dalšího nepředstavovalo řádně uplatněnou žalobní námitku (viz hodnocení výše), a tudíž na něj krajský soud neměl důvodu jakkoli (věcně) reagovat.

[37] V návaznosti na tento závěr pak bylo nutno přistoupit i k hodnocení až v kasační stížnosti nově uplatněné námitky stěžovatelů, že v důsledku neumožnění nahlédnutí do spisové dokumentace žalovaného nemohli zjistit, které další domovní čistírny odpadních vod se případně dotýkají jejich práv, a tudíž plně formulovat žalobní body. Tuto argumentaci stěžovatelé v podané žalobě bezpochyby neuplatnili. Kasační námitka založená na tomto důvodu je proto zjevně nepřípustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nelze v kasační stížnosti uplatňovat důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 Azs 329/2004 - 48, či ze dne 24. 8. 2023, č. j. 8 Afs 115/2022 - 53).

[38] Pouze nad rámec Nejvyšší správní soud i v této části dodává, že se jednalo o kasační tvrzení nekonzistentní a seznatelně účelové. Byli-li totiž stěžovatelé na základě obsahu rozhodnutí

žalovaného, v němž byly jednotlivé stavební objekty SO 1 až SO 76 jasně definovány (zejména stran jejich umístění na konkrétních parcelách), schopni v podané žalobě dostatečně specifikovat potenciální dotčení jejich práv stavebním objektem SO 11, nepochybně jim nic nebránilo v tom, aby tak učinili i ve vztahu k dalším stavebním objektům. Značně expresivně stěžovatelé v této souvislosti pojali i to, že jim nemělo být žalovaným umožněno nahlédnout do spisové dokumentace, pokud současně dodali, že se pouze stěžovatel b) dostavil toliko v jeden den (19. 5. 2025) k nahlédnutí do správního spisu, přičemž mu žalovaný toto neumožnil konkrétně z důvodu nepřítomnosti odpovědné úřední osoby (referentky) pro (aktuální) pracovní neschopnost.

[39] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval čtvrtým – značně rozbíhavým – okruhem kasační argumentace týkajícím se porušení § 75 odst. 2 s. ř. s. z důvodu, že průběhu jednání krajského soudu [jehož se osobně zúčastnil toliko stěžovatel b)] podle stěžovatelů neodpovídal závěr krajského soudu o tom, že i po poučení o možnosti navrhnout zrušení jen části rozhodnutí žalovaného stěžovatelé setrvali na požadavku jeho zrušení v celém rozsahu. V daném kontextu Nejvyšší správní soud uvádí, že z celého průběhu soudního řízení tak, jak byl jasně zachycen obsahem soudního spisu (mj. i stěžovateli poukazovaným zvukovým záznamem z jednání krajského soudu ze dne 20. 1. 2026, který je podle § 49 odst. 11 s. ř. s. jeho součástí), nijak nevyplynulo, že by byť jeden ze stěžovatelů (nově) navrhoval pouze částečné zrušení rozhodnutí žalovaného. Nejvyššímu správnímu soudu proto není vůbec zřejmé směřování takto uplatněného kasačního tvrzení, neboť ve věci nebylo pochyb o tom, že stěžovatelé v řízení před krajským soudem (tj. po celou jeho dobu) žádali zrušení rozhodnutí žalovaného v celém jeho rozsahu. Nejvyšší správní soud pak neshledal v namítaném postupu krajského soudu žádné pochybení, neboť ten danou skutečnost zcela reflektoval. Napadeným rozsudkem totiž v úplnosti vyčerpal předmět daného řízení (viz petit podané žaloby), přičemž zákonnost rozhodnutí žalovaného přezkoumal v mezích řádně uplatněného (jediného) žalobního bodu (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jak už bylo ostatně dříve odůvodněno.

[40] Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že toliko v případě, že existuje rozpor mezi petitem a vlastním obsahem žaloby, případně je protichůdný samotný petit, má krajský soud postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a tyto vady odstranit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009 - 197). Ustanovení § 36 odst. 1 s. ř. s. zároveň ukládá soudu povinnost poskytnout účastníkům stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu. Z toho však v žádném případě nelze dovodit, že by měl soud účastníka řízení (zde stěžovatele) poučovat o tom, čeho se má ve své žalobě dožadovat, aby byl ve věci úspěšný, resp. jak má formulovat žalobní petit. Taková právní úvaha je na samotném účastníkovi řízení (zde stěžovatelích), popř. na jeho právním zástupci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 1 Ans 21/2012 - 42). Jestliže byl tedy z podané žaloby jasný petit, na němž stěžovatelé nepochybně setrvali po celou dobu soudního řízení [včetně stěžovatele b), který byl jako jediný osobně přítomen jednání krajského soudu], přičemž zde existoval též řádně uplatněný žalobní bod, krajský soud za takové situace neměl důvodu ve věci cokoli procesně vyjasňovat; už vůbec přitom nemusel stěžovatelům „radit“, aby petit zúžili.

IV. Závěr a náklady řízení

[41] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[42] Výrok o náhradě nákladů řízení se poté opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, a tudíž nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[43] Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť aktivně nebránily svá práva, která jim vyplývala z rozhodnutí napadeného žalobou, resp. v řízení před Nejvyšším správním soudem zůstaly zcela pasivní. Nejvyšší správní soud nadto těmto osobám neuložil žádnou povinnost a neshledal ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by jim právo na náhradu nákladů řízení mělo být přiznáno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2026

L. S.

Mgr. Petra Weissová v. r.
předsedkyně senátu